

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEAN 556. TÄYSISTUNTO – INTERACTIO, 2.12.2020–
3.12.2020Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja
neuvoston asetus rajatylittävistä maksuista unionissa (kodifikaatio)”*(COM(2020) 323 final – 2020/0145 (COD))**(2021/C 56/05)*Esittelijä: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Lausuntopyyntö	Euroopan parlamentti, 23.7.2020 Euroopan unionin neuvosto, 15.10.2020
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan 1 kohta
Vastaava jaosto	Yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus
Hyväksyminen jaostossa	10.11.2020
Hyväksyminen täysistunnossa	3.12.2020
Täysistunnon nro	556
Äänestystulos	242/2/5
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) suhtautuu myönteisesti rajatylittäviä maksuja unionissa koskevaan komission ehdotukseen, jonka tavoitteena on alentaa rajatylittävien euromääräisten maksujen kustannuksia ja parantaa valuutan muuntamisesta perittävien palvelumaksujen läpinäkyvyyttä.

1.2 ETSK on samaa mieltä siitä, että komission tulisi analysoida mahdollisuuksia – ja näiden mahdollisuuksien teknistä toteutettavuutta – ulottaa yhtäläisiä palvelumaksuja koskeva sääntö kaikkiin unionin valuuttoihin ja parantaa edelleen valuutan muuntamisesta perittävien palvelumaksujen läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta. Yhtäläisiä palvelumaksuja koskevan säännön ulottaminen kaikkiin unionin valuuttoihin syventäisi sisämarkkinoita entisestään ja estäisi niiden euroalueen ulkopuolella asuvien kansalaisten syrjimisen, jotka esimerkiksi käynnistävät rajatylittävän maksutapahtuman muussa valuutassa kuin euroissa.

1.3 ETSK on samaa mieltä siitä, että kertomus ehdotetun asetuksen vaikutusten eri näkökohtien arvioinnista olisi esitettävä viimeistään 19. huhtikuuta 2022 ja että sen olisi katettava ainakin ajanjakso joulukuun 15. päivästä 2019 lokakuun 19. päivään 2021.

1.4 Kodifioinnin hengen mukaisesti ja ottaen huomioon, että Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sopineet 20. joulukuuta 1994 tehdyllä toimielinten välisellä sopimuksella nopeutetusta käsittelymenettelystä, jota noudattaen kodifioidut säädökset voidaan antaa nopeasti (koska kodifioinnissa ei saa muuttaa kodifioitavien säädösten asiasisältöä), ETSK kannattaa sitä, että asetus tulee voimaan 20. huhtikuuta 2021.

2. Komission ehdotus

2.1 Komissio pitää Kansalaisten Eurooppa -hankkeen kannalta tärkeänä unionin lainsäädännön yksinkertaistamista ja selkeyttämistä, jotta siitä saataisiin yksiselitteisempää ja paremmin kansalaisten saatavilla olevaa. Tätä tavoitetta ei voida saavuttaa, jos useita kertoja ja usein huomattavilta osin muutettuja säännöksiä ei ole koottu yhteen, vaan niitä on etsittävä sekä alkuperäisestä säädöksestä että siihen myöhemmin tehdyistä muutoksista. Voimassa olevien säännösten selvittämiseksi on sen vuoksi tutkittava ja vertailtava lukuisia säädöksiä. Useita kertoja muutetut säädökset on tästä syystä kodifioitava, jotta oikeus olisi selkeää ja avointa ⁽¹⁾.

2.2 Komission ehdotuksella (COM(2020) 323 final) on tarkoitus kodifoida Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 924/2009 ⁽²⁾. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 924/2009 on muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 260/2012 ⁽³⁾ ja sen jälkeen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/518 ⁽⁴⁾.

2.3 Uudella asetuksella korvataan siihen sisällytetyt säädökset. Kodifioitavien säädösten asiasisältöä ei ole muutettu komission ehdotuksessa, vaan niihin on yhdistettäessä tehty ainoastaan kodifioinnin edellyttämät muodolliset muutokset ⁽⁵⁾.

3. Yleistä

3.1 Rajatylittävät maksut ovat ratkaisevan tärkeitä EU:n talouden yhdentymisen kannalta, ja niillä on tärkeä rooli sen varmistamisessa, että kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansalaisilla ja yrityksillä on samat sisämarkkinoiden tarjoamat oikeudet ⁽⁶⁾. Maksut ovat itse asiassa keskeinen osa sisämarkkinoita, jotka kattavat tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaan liikkuvuuden. Kuten vaikutustenarvioinnissa, jonka komission yksiköt ovat laatineet ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta tiettyjen rajatylittävistä maksuista unionissa perittävien palvelumaksujen ja valuutan muuntamisesta perittävien palvelumaksujen osalta ⁽⁷⁾, todetaan, rajatylittävien maksujen korkeat kustannukset luovat esteitä sisämarkkinoille – ja käytännössä kotitalouksien (tavaroiden tai palvelujen ostaminen toiselta valuutta-alueelta) ja yritysten (jotka käyttävät ulkomailla sijaitsevia toimittajia ja joilla on asiakkaita toisella valuutta-alueella) rajatylittävälle toiminnalle. Lisäksi rajatylittäviin maksuihin liittyvät suuret kulut jakavat maksupalvelunkäyttäjät kahteen ryhmään: euroalueella oleviin käyttäjiin, jotka voivat maksaa EU:ssa maksuja valtaosalle ihmisistä ja yrityksistä hyvin pienin kustannuksin, ja euroalueen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa oleviin käyttäjiin, jotka voivat maksaa maksuja edullisesti ainoastaan rajalliselle määrälle ihmisiä ja yrityksiä. Tehokkain tapa ratkaista nämä kaksi ongelmaa on toteuttaa lainsäädäntötoimia EU:n tasolla, mikä on myös perussopimusten tavoitteiden mukaista.

3.2 Euron käyttöönoton jälkeen EU on toteuttanut useita aloitteita, joilla on pyritty alentamaan rajatylittävien maksutapahtumien kustannuksia ⁽⁸⁾. Rajatylittäviin maksuihin liittyvä lainsäädäntö on ajan mittaan edennyt eri vaiheiden kautta, ja pyrkimyksenä on ollut alentaa kansalaisille ja yrityksille aiheuttamia kustannuksia euroalueella. Kuten edellä mainitussa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ⁽⁹⁾ kuitenkin todetaan, euroalueen ulkopuolisista maista peräisin olevat rajatylittävät euromääräiset maksut sekä rajatylittävät muut kuin euromääräiset maksut, riippumatta siitä, mistä maasta ja mihin maahan ne suoritetaan, eivät ole noudattaneet samaa suuntausta maksupalvelunkäyttäjien maksamissa maksuissa.

⁽¹⁾ COM(2020) 323 final

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 924/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, rajatylittävistä maksuista yhteisössä ja asetuksen (EY) N:o 2560/2001 kumoamisesta (EUVL L 266, 9.10.2009, s. 11).

⁽³⁾ EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22.

⁽⁴⁾ EUVL L 91, 29.3.2019, s. 36.

⁽⁵⁾ COM(2020) 323 final.

⁽⁶⁾ Ks. Euroopan parlamentin katsaus Cross-border euro transfers and currency conversions – A step forward in favour of the single market [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽⁷⁾ Ks. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FI (englanniksi).

⁽⁸⁾ Ks. esimerkiksi SEPA-asetus (EU) N:o 260/2012, jolla otettiin käyttöön euromääräisiä maksutapahtumia koskevia standardeja (SEPA-tilisiirrot ja -suoraveloitukset), tai maksupalveludirektiivit, joilla lisättiin maksujen läpinäkyvyyttä ja mahdollistettiin uusien toimijoiden tulo markkinoille.

⁽⁹⁾ Ks. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FI (englanniksi).

3.3 Käsillä oleva komission ehdotus on jälleen yksi askel kohti toimintakustannusten alentamista. Sillä muutetaan asetusta (EY) N:o 924/2009 tavoitteena

- a) alentaa euromääräisistä rajatylittävistä maksuista aiheutuvia kuluja. Toisin sanoen euromääräisten EU:n sisäisten rajatylittävien maksutapahtumien hinta ei saisi poiketa jäsenvaltioiden kansallisessa valuutassa suoritettavien kotimaisten maksutapahtumien hinnasta. Jäsenvaltiot, joiden kansallisena valuuttana ei ole euro, voivat päättää laajentaa asetuksen soveltamisen koskemaan kansallista valuuttaansa (*opt-in*) edellyttäen, että ne ilmoittavat asiasta komissiolle.
- b) lisätä valuutan muuntamisesta perittävien palvelumaksujen läpinäkyvyyttä kuluttajien suojelemiseksi valuutanmuunto- palvelujen kohtuuttomilta palvelumaksuilta ja sen varmistamiseksi, että kuluttajille annetaan tiedot, joiden avulla he voivat valita parhaan valuutanmuuntovaihtoehdon ⁽¹⁰⁾.

3.4 Molemmat komission ehdottamat toimet olisivat edistysaskel yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamisessa pk-yrityksille kaikkialla Euroopassa ja sisämarkkinoiden mahdollisuuksien hyödyntämisessä ⁽¹¹⁾. Kysyntä euroalueella sijaitseissa pk-yrityksissä voisi mahdollisesti lisääntyä niiden kuluttajien ja yritysten taholta, jotka ovat peräisin euroalueen ulkopuolisista jäsenvaltioista (missä rajatylittävistä maksuista perittävät korkeat palvelumaksut muodostavat merkittävän esteen). Euroalueen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa sijaitsevilla pk-yrityksillä olisi puolestaan mahdollisuus tavoittaa edullisemmin 360 miljoonaa ihmistä (potentiaalisia asiakkaita) ja 16 miljoonaa euroalueen yritystä (asiakkaita ja hankkijoita). Näin ne voisivat kilpailla paremmin EU:n markkinoilla ⁽¹²⁾. Toinen odotettavissa oleva vaikutus on se, että näin edistetään Euroopan kansalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää edullisia rajatylittäviä maksuja.

4. Erityistä

4.1 Rajatylittävistä maksuista annetussa asetuksessa (EY) N:o 924/2009 yhdenmukaistettiin EU:n sisäisistä rajatylittävistä euromääräisistä maksuista perittävät maksut kotimaisista euromääräisistä maksuista (eli saman jäsenvaltion sisäisistä maksutapahtumista) perittävien maksujen kanssa. Euroalueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltiot voivat päättää laajentaa nykyisen asetuksen soveltamisalan koskemaan niiden kansallista valuuttaa edellyttäen, että ne ilmoittavat asiasta komissiolle.

4.2 Vaikka asetusehdotus on tärkeä askel sisämarkkinoiden syventämisessä, olisi syytä pohtia mahdollisuutta ulottaa yhtäläisiä palvelumaksuja koskeva sääntö kaikkiin unionin valuuttoihin, kuten johdanto-osan 12 kappaleessa todetaan. Itse asiassa on tapauksia, joissa eräät euroalueen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa sijaitsevat pankit veloittavat 15–30 euron suuruisen maksun noin 100 euron suuruisesta rajatylittävästä maksutapahtumasta.

4.3 Yhtäläisiä palvelumaksuja koskevan säännön ulottaminen kattamaan kaikki unionin valuutat hyödyttäisi rahoitus- palvelujen käyttäjiä, sillä heitä kohdeltaisiin yhdenvertaisesti riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa tai valuutassa he suorittavat rajatylittävän maksutapahtuman. Yhtäläisiä palvelumaksuja koskevan säännön ulottaminen kattamaan kaikki unionin valuutat olisi kunnianhimoisempi askel, sillä se tarkoittaisi sitä, että maksupalveluntarjoajat yhdenmukaistaisivat palvelumaksunsa kaikista EU:n jäsenvaltioiden välisistä rajatylittävistä maksutapahtumista missä tahansa EU:n valuutassa kotimaisten maksutapahtumien palvelumaksujen kanssa. Tämä koskisi myös maksutapahtumia valuutoissa, jotka eivät ole lähettävän tai vastaanottavan maan valuuttoja. Maksupalvelujen käyttäjät hyötyisivät varmasti tällaisesta vaihtoehdosta, mutta se aiheuttaisi maksupalveluntarjoajille huomattavia kustannuksia muun muassa infrastruktuurin osalta ⁽¹³⁾.

4.4 Euroopan komission olisi ehdottomasti pohdittava tarkemmin tätä mahdollisuutta ja analysoitava etuja ja kustannuksia kaikkien sidosryhmien kannalta.

⁽¹⁰⁾ Ks. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf) (englanniksi).

⁽¹¹⁾ Ks. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽¹²⁾ Ks. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FI (englanniksi).

⁽¹³⁾ Ks. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FI (englanniksi).

4.5 ETSK katsoo, että asetuksen tulevan tarkistamisen yhteydessä olisi aiheellista selkeyttää tilien tuloista perittävien maksujen tilannetta, pohtia tarkemmin tietoja, jotka asiakkaille on annettava ennen maksutoimeksiantoa, ja mainita nimenomaisesti, milloin sähköinen ilmoitus on lähetettävä ja kuinka usein.

Bryssel 3. joulukuuta 2020.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Christa SCHWENG
